

รวมคำบรรยาย

ภาคสอง สมัยที่ ๗๗ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ เล่มที่ ๙

บทบรรณาธิการ

คำถาม จำเลยยื่นคำร้องขอให้พิจารณาคดีใหม่ ศาลชั้นต้นตรวจคำร้องแล้วมีคำสั่งยกคำร้อง จำเลยอุทธรณ์คำสั่ง โดยขอให้ศาลอุทธรณ์กลับคำสั่งศาลชั้นต้นรับคำร้องขอให้พิจารณาคดีใหม่ของจำเลยไว้พิจารณาต่อไป ศาลอุทธรณ์พิพากษายกอุทธรณ์ของจำเลย เนื่องจากจำเลยไม่ได้นำเงินค่าธรรมเนียมซึ่งจะต้องใช้แก่โจทก์ตามคำพิพากษาศาลชั้นต้นมาวางศาลพร้อมอุทธรณ์ ดังนี้ คำพิพากษาศาลอุทธรณ์เป็นที่สุด หรือไม่ และที่ศาลอุทธรณ์พิพากษายกอุทธรณ์ของจำเลย ชอบหรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๕๐๖/๒๕๖๖

จำเลยยื่นคำร้องขอให้พิจารณาคดีใหม่โดยอ้างว่าไม่พอใจขาดนัดยื่นคำให้การ ศาลชั้นต้นตรวจคำร้องแล้วเห็นว่า คำร้องขอให้พิจารณาคดีใหม่ของจำเลยไม่ได้แสดงถึงพฤติการณ์นอกเหนือไม่อาจบังคับได้อันทำให้จำเลยไม่สามารถยื่นคำขอภายในระยะเวลาสิบห้าวันนับจากวันที่ได้ส่งคำบังคับตามคำพิพากษาให้แก่จำเลย จึงมีคำสั่งยกคำร้อง จำเลยอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวโดยขอให้ศาลอุทธรณ์ภาค ๕ กลับคำสั่งศาลชั้นต้น ให้ศาลชั้นต้นรับคำร้องขอให้พิจารณาคดีใหม่ของจำเลยไว้พิจารณาต่อไป ศาลอุทธรณ์ภาค ๕ พิพากษายกอุทธรณ์ของจำเลยเนื่องจากจำเลยไม่ได้นำเงินค่าธรรมเนียมซึ่งจะต้องใช้แก่โจทก์ตามคำพิพากษาศาลชั้นต้นมาวางศาลพร้อมอุทธรณ์ อันเป็นกรณีที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๕ ยังไม่ได้พิจารณาคำขอให้พิจารณาคดีใหม่ตามอุทธรณ์ของจำเลย ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑๙๙ เบญจ คำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๕ ที่ยกอุทธรณ์ของจำเลยจึงไม่เป็นที่สุด ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑๙๙ เบญจวรรคสี่ จำเลยสามารถฎีกาคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๕ ในปัญหาว่า จำเลยต้องนำเงินค่าธรรมเนียมซึ่งจะต้องใช้แก่โจทก์ตามคำพิพากษาศาลชั้นต้นมาวางศาลพร้อมอุทธรณ์หรือไม่ ได้ ที่ศาลฎีกาอนุญาตให้จำเลยฎีกาในปัญหานี้มานั้นชอบแล้ว

ปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยมีว่า จำเลยจะต้องนำเงินค่าธรรมเนียมซึ่งจะต้องใช้แก่โจทก์ตามคำพิพากษาศาลชั้นต้นมาวางศาลพร้อมอุทธรณ์หรือไม่ เห็นว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๒๙ บัญญัติว่า การอุทธรณ์นั้นให้ทำเป็นหนังสือยื่นต่อศาลชั้นต้นซึ่งมีคำพิพากษาหรือคำสั่งภายในกำหนดหนึ่งเดือนนับแต่วันที่ได้อ่าน

คำพิพากษาหรือคำสั่งนั้น และผู้อุทธรณ์ต้องนำเงินค่าธรรมเนียมซึ่งจะต้องใช้แก่คู่ความอีกฝ่ายหนึ่งตามคำพิพากษาหรือคำสั่งมาวางศาลพร้อมกับอุทธรณ์นั้นด้วย... บทบัญญัติดังกล่าวใช้บังคับเฉพาะกรณีอุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งซึ่งขาดตัดสินคดีของศาลชั้นต้นตลอดจนการอุทธรณ์คำสั่งอื่น ๆ ของศาลชั้นต้นที่มีผลกระทบต่อคำพิพากษาหรือคำสั่งซึ่งขาดตัดสินคดีของศาลชั้นต้นเท่านั้น คดีนี้ปรากฏว่าหลังจากศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาให้จำเลยชำระเงินแก่โจทก์แล้ว จำเลยยื่นคำร้องขอให้พิจารณาคดีใหม่ ศาลชั้นต้นตรวจคำร้องแล้วเห็นว่าคำร้องขอให้พิจารณาคดีใหม่ของจำเลยไม่ได้แสดงถึงพฤติการณ์นอกเหนือไม่อาจบังคับได้ อันทำให้จำเลยไม่สามารถยื่นคำขอภายในระยะเวลาสิบห้าวันนับจากวันที่ได้ส่งคำสั่งตามคำพิพากษาให้แก่จำเลย จึงมีคำสั่งยกคำร้อง จำเลยอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวโดยขอให้ศาลอุทธรณ์ภาค ๕ กลับคำสั่งศาลชั้นต้นให้ศาลชั้นต้นรับคำร้องขอให้พิจารณาคดีใหม่ของจำเลยไว้พิจารณาต่อไป ซึ่งหากศาลอุทธรณ์ภาค ๕ พิจารณาเห็นชอบด้วยตามข้ออุทธรณ์ของจำเลยดังกล่าว ศาลอุทธรณ์ภาค ๕ ก็จะพิพากษายกคำสั่งศาลชั้นต้นและให้ศาลชั้นต้นรับคำร้องขอให้พิจารณาคดีใหม่ของจำเลยไว้พิจารณาได้สวนพยานของจำเลยแล้วมีคำสั่งต่อไปตามรูปคดีว่าจะอนุญาตให้จำเลยพิจารณาคดีใหม่หรือไม่ การอุทธรณ์คำสั่งของจำเลยในชั้นนี้ไม่มีผลโดยตรงต่อคำพิพากษาศาลชั้นต้นให้สิ้นผลบังคับแต่อย่างใด จำเลยจึงไม่ต้องนำเงินค่าธรรมเนียมซึ่งจะต้องใช้แก่โจทก์ตามคำพิพากษาศาลชั้นต้นมาวางศาลพร้อมอุทธรณ์ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๒๙

คำถาม คดีความผิดต่อส่วนตัว ผู้ปกครองผู้เยาว์ถอนคำร้องทุกข์ หรือยอมความ โดยไม่ได้รับความยินยอมจากผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน สิทธินาคดีอาญาฆ่าฟ้องระงับสิ้นไปหรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๔๙๐๓/๒๕๖๕

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยตาม ป.อ. มาตรา ๓๕๓ และมาตรา ๓๕๔ ซึ่งมาตรา ๓๕๖ ได้บัญญัติว่าเป็นความผิดอันยอมความได้ อีกทั้งการถอนคำร้องทุกข์เป็นสิทธิซึ่ง ป.วิ.อ. มาตรา ๑๒๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติให้สิทธิแก่ผู้ร้องทุกข์ที่จะถอนคำร้องทุกข์เสียเมื่อใดก็ได้ แต่การถอนคำร้องทุกข์อันจะเป็นเหตุให้สิทธินำคดีอาญาฆ่าฟ้องของโจทก์ระงับไปตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๓๙ (๒) นั้นต้องเป็นการถอนคำร้องทุกข์โดยชอบด้วยกฎหมาย

สิทธิถอนคำร้องทุกข์ในความผิดฐานยกยอกถือเป็นสิทธิเกี่ยวกับทรัพย์สิน การที่ศาลเยาวชนและครอบครัวมีคำสั่งตั้ง น. เป็นผู้ปกครองของผู้เสียหายทั้งสาม และให้ตั้งผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนเป็นผู้กำกับการปกครองในส่วนที่เกี่ยวกับทรัพย์สินของผู้เสียหายทั้งสาม แต่ น. กลับเข้าทำบันทึกข้อตกลงซึ่งมีข้อความว่า ผู้ปกครองผู้เสียหายทั้งสามถอนคำร้องทุกข์คดีนี้ อันเป็นการทำนิติกรรมเกี่ยวกับทรัพย์สินของผู้เสียหายทั้งสามซึ่งเป็นผู้เยาว์ โดยไม่ได้รับความยินยอมจากผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจึงเป็นการไม่ชอบ การแสดงเจตนาตามบันทึกข้อตกลงดังกล่าวจึงถือไม่ได้ว่าเป็นการแสดงเจตนาถอนคำร้องทุกข์โดยถูกต้องตามกฎหมาย นอกจากนี้การที่ น. ทำบันทึกข้อตกลงดังกล่าวอันมีลักษณะเป็นสัญญาประนีประนอมยอมความโดยไม่ได้รับอนุญาตจากศาลเยาวชนและครอบครัว จึงเป็นการไม่ชอบด้วย ป.พ.พ. มาตรา ๑๕๗๔ (๑๒) ถือไม่ได้ว่าเป็นการยอมความกันโดยถูกต้องตามกฎหมาย สิทธินำคดีอาญามาฟ้องของโจทก์จึงไม่ระงับไปตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๓๙ (๒)

คำถาม ผู้พิพากษาคนเดียวมีอำนาจออกหมายจับหรือยกคำร้องขอออกหมายจับหรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๒๖๕๙/๒๕๖๕

หมายจับเป็นหมายอาญาตามที่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาบัญญัติไว้ในภาค ๑ ลักษณะ ๔ หมวด ๒ เมื่อตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรม มาตรา ๒๔ บัญญัติให้ผู้พิพากษาคนหนึ่งมีอำนาจดังต่อไปนี้ (๑) ออกหมายเรียก หมายอาญา.... ดังนั้นผู้พิพากษาคนเดียวจึงมีอำนาจในการออกหมายอาญาประเภทหมายจับได้ รวมทั้งให้หมายความถึงมีอำนาจพิจารณาการยกคำร้องขอออกหมายจับโดยพิจารณาว่าคดีอาญาตามที่ขอออกหมายจับนั้นขาดอายุความหรือไม่ ทั้งนี้ ในการออกหมายจับนั้นต้องพิจารณาประกอบตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๖๘ ซึ่งบัญญัติว่า หมายจับคงใช้ได้อยู่จนกว่าจะจับได้ เว้นแต่ความผิดอาญาตามหมายนั้นขาดอายุความหรือศาลซึ่งออกหมายนั้นได้ถอนหมายคืนอันเป็นการแสดงให้เห็นว่าในการออกหมายจับนั้น ผู้พิพากษาคนเดียวที่จะพิจารณาออกหมายจับมีอำนาจที่จะพิจารณาว่า คดีที่จะออกหมายจับนั้นขาดอายุความแล้วหรือไม่ด้วยการสั่งยกคำร้องขอออกหมายจับของศาลชั้นต้น จึงไม่เป็นกระบวนการพิจารณาที่ผิดระเบียบ

คำถาม คดีความผิดต่อส่วนตัว ศาลมีคำพิพากษา คดีถึงที่สุดแล้ว ผู้เสียหายจะถอนคำร้องทุกข์ได้หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๔๐๓/๒๕๖๕

ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑๔๗ วรรคสอง บัญญัติว่า “คำพิพากษาหรือคำสั่งใด ซึ่งอาจอุทธรณ์ฎีกา หรือมีคำขอให้พิจารณาใหม่ได้นั้นถ้ามิได้อุทธรณ์ฎีกาหรือร้องขอให้พิจารณาใหม่ภายในเวลาที่กำหนดไว้ ให้ถือว่าเป็นที่สุดตั้งแต่ระยะเวลา เช่นว่านั้นได้สิ้นสุดลง...” เมื่อคดีนี้ศาลชั้นต้นอ่านคำพิพากษาลับหลังจำเลยเมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๐ จำเลยจึงมีสิทธิอุทธรณ์ภายในวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๖๐ แต่จำเลยไม่ได้ยื่นอุทธรณ์ภายในกำหนดระยะเวลาดังกล่าวย่อมถือว่าคดีถึงที่สุดแล้ว ส่วนการที่ศาลชั้นต้น ยังไม่ได้ออกหมายจำคุกจำเลยตามคำพิพากษา ก็เป็นเพราะจำเลยหลบหนี ศาลชั้นต้นจึงออกหมายจับจำเลยเพื่อติดตามจับกุมตัวจำเลยมารับโทษตามคำพิพากษา อันเป็นขั้นตอนในการบังคับคดีตามคำพิพากษา กรณีนี้ทำให้คดีนี้ยังไม่ถึงที่สุดไม่

แม้ในตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาไม่มีบทบัญญัติมาตราใดที่บัญญัติระยะเวลาในการยื่นคำร้องขอถอนคำร้องทุกข์ของผู้เสียหายไว้ก็ตาม แต่มาตรา ๑๒๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ผู้ร้องทุกข์...จะถอนคำร้องทุกข์เสียเมื่อใดก็ได้” ซึ่งผลของการถอนคำร้องทุกข์ในคดีความผิดต่อส่วนตัวย่อมทำให้สิทธินำคดีอาญามาฟ้องย่อมระงับไปตามมาตรา ๓๙ (๒) ศาลจึงต้องจำหน่ายคดีออกจากสารบบความ อันมีผลทำให้ไม่มีคดีค้างพิจารณาอยู่ในศาล ดังนี้ เมื่อคดีนี้ถึงที่สุดแล้ว กรณีย่อมไม่มีคดีที่ค้างพิจารณาอยู่ในศาล การขอถอนคำร้องทุกข์ของผู้เสียหายภายหลังเมื่อคดีถึงที่สุดแล้วจึงไม่มีผลตามกฎหมาย

นายประเสริฐ เสียงสุทธิวงศ์

บรรณาธิการ